

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 3.3.2026

Rajavartiolaitoksen lausunto hallituksen esityksestä laiksi eräiden kuntien yhteistyöstä merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisessä ja laiksi pelastuslain 111 a §:n muuttamisesta

Rajavartiolaitoksen esikunta on perehtynyt lausuntopyyntöön sekä hallituksen esitysluonnokseen ja toteaa siitä seuraavaa;

Rajavartiolaitos näkee positiivisena sen, että myös aluskemikaalivahinkojen osalta on jälkitorjunnan suunnittelusta ja johtamisesta vastaava taho on määritetty. Rannikon kunnat ovat Rajavartiolaitoksen näkemyksen mukaan looginen taho suunnittelemaan, yhteensovittamaan ja johtamaan jälkitorjuntaa alueellaan. Rajavartiolaitos näkee hyvänä kunnille asetetun veloitteen laatia varautumissuunnitelma jälkitorjuntaa varten sekä Lupa- ja valvontaviraston ohjaavan roolin sen laatimisessa. Rajavartiolaitos näkee myös positiivisena, että suunnitteluvapaus lainsäädännössä on jätetty kunnille, kuten myös sen, että useiden kuntien alueelle kohdistuvassa alusöljy- tai kemikaalivahingossa voidaan tukeutua yhteistoiminta-alueisiin, jotka noudattelevat rannikon kuntien osalta pelastustoimen vastaava aluejako.

Rajavartiolaitoksen näkemyksen mukaan vapaaehtoiset toimijat edustavat merkittävää voimavaraa rannoilla tapahtuvassa torjuntatyössä ja tätä voimavaraa olisi järkevää hyödyntää myös jälkitorjunnassa. Vapaaehtoiset toimijat voitaisiin kytkeä jälkitorjuntaan vähintään suunnitelmien kautta. Tätä voisi ohjata tarkemmin esimerkiksi hallituksen esityksen perusteluissa.

Rajavartiolaitoksen näkemyksen mukaan jälkitorjunnasta voidaan säätää edelleen pelastuslain 111 a §:n nojalla, mutta selkeintä olisi ottaa tuo säännös myöhemmässä vaiheessa erilliseen jälkitorjuntalakiin. Pelastuslaissa voisi olla informatiivinen viittaussäännös jälkitorjuntalakiin, josta selviää, ettei jälkitorjunnasta enää säädetä osaksikaan pelastuslaissa vaan jatkossa vain jälkitorjuntalaissa.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Tom Hanén

Raja- ja meriosaston päällikkö
Prikaatikenraali

Mika Rytönen

**Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 21.04.2026 klo 14:53.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.**

JAKELU Ympäristöministeriö kirjaamo

TIEDOKSI RVL APPÄÄLL, Laura Siili-Hakkarainen